

Ehdotus haitallisten vieraslajien tahattomia leviämistä koske- vaksi toimintasuunnitelmaksi

Tiivistelmä

Selvityksen tavoitteena oli tehdä analyysi EU:n vieraslajiasetuksen mukaisesti EU:n vieraslajiluettelon 37 lajia koskevista tahattomista leviämistä koskevista sekä laatia em. tiedon pohjalta asetuksen edellyttämä toimintasuunnitelmaehdotus. Tämä toimintasuunnitelmaehdotus kattaa tahattomat leviämistä väylät Suomeen ja Suomessa, toimenpiteet väylien hallitsemiseksi sekä ehdotuksen toimijoista ja aikatauluista.

EU-luettelon 37 haitallista vieraslajia luokiteltiin EU:n komission hyväksymän European Alien Species Network (EASIN)-luokituksen mukaan niiden elinympäristön ja leviämistä väylien perusteella. Luettelon lajeista 14 on kasveja ja 23 eläimiä. Lajeista 13 elää makeissa vesissä ja niistä kolme lajia selviää myös murtovedessä tai merivedessä. Kuusi lajeista on maaympäristön kasvilajeja, jotka elävät makeanveden äärellä, tai makeanveden lajeja, joita tavataan myös maaympäristössä (sammakot), ja 17 lajia elää maaympäristössä. Luettelon lajeista 10 voisi levitä Suomeen muun koristekasviaineksen, pakkausmateriaalin tai vesiviljeltyjen kalojen mukana, eli ne kuuluvat luokkaan 'leviävät kontaminoituneen tuotteen mukana'. Vain kaksi lajia on levinnyt tai leviää maakuljetusten mukana rautateitä tai maanteitä pitkin ja neljä lajia voisi periaatteessa levitä laivaliikenteen mukana. Maahan päästyään suurin osa vieraslajeista leviää tai on levinnyt karkaamalla, yhteensä 30 lajia.

EU:n ja kansallinen vieraslajilainsäädäntö kieltää EU-luettelon lajien maahantuonnin, kasvatuksen, myynnin ja muun hallussapidon sekä ympäristöön päästämisen. Lainsäädännön mukaan kuitenkin ennen EU-asetuksen voimaantuloa hallussa olleet lemmikit omistaja saa pitää niiden eliniän loppuun, kunhan huolehtii, etteivät ne pääse karkaamaan eivätkä lisääntymään.

Tämän selvityksen mukaisesti tärkein toimenpide haitallisten vieraslajien tahattoman leviämisen ehkäisemiseksi Suomessa on tiedottaminen ja kansalaisvalistus, joka kohdistuu karkaamisen ehkäisyyn. Vieraslajien leviämistä muista maista Suomeen estettäisiin parhaiten vähentämällä kontaminoitujen tuotteiden pääsyä myyntiin.

Sisällys

EU-luettelon lajit

I Analyysi unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tahattoman tuonnin ja leviämistä väylistä

1. Lajien luokittelu niiden elinympäristön ja leviämistä väylän mukaan
2. Ensisijaiset väylät Suomeen ja Suomessa
  - 2.1 Leviäminen Suomeen
  - 2.2 Leviäminen Suomessa

II Toimintasuunnitelma koskien unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tahattoman tuonnin ja leviämistä väyliä

1. Tavoitteet ensisijaisten väylien hallinnassa ja leviämistä estämisessä
2. Ensisijaiset toimenpiteet

EU-luettelon haitalliset vieraslajit

Selvitys koskee EU-luetteloon sisältyviä haitallisia vieraslajeja. EU:n luettelossa on tällä hetkellä 37 lajia. Luettelo on tullut voimaan 3.8.2016.

Selvityksen tavoitteena oli tehdä analyysi unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tahattoman tuonnin ja leviämisen väylistä Suomessa mukaan lukien Itämeren aluevedet. Lisäksi selvityksessä tavoitteena on ollut yksilöidä ne em. leviämisväylät, jotka edellyttävät ensisijaisia toimia lajien määrän tai sen mahdollisen vahingon vuoksi, jota lajien pääsy näiden väyliin kautta EU:n alueelle aiheuttaa (jäljempänä 'ensisijaiset väylät').

Ensisijaisten väyliin analyysin tulee EU-vieraslajiasetuksen mukaan olla valmiina helmikuussa 2018. Ensisijaisia väyliä varten on laadittava ja toteutettava toimintasuunnitelma kolmen vuoden kuluessa EU-luettelon hyväksymisestä eli 3.8.2019 mennessä.

EU:n vieraslajiluetteloon kuuluvat seuraavat lajit:

pilvisutilatva (*Baccharis halimifolia* L),
karheviuhkalehti (*Cabomba caroliniana* A. Gray),
oliiviselkäorava (*Callosciurus erythraeus* Pallas, 1779),
intianvaris (*Corvus splendens* Viellot, 1817),
kellusvesihyasintti (*Eichhornia crassipes* (Martius) Solms),
villasaksirapu (*Eriocheir sinensis* H. Milne Edwards, 1854),
persianjättiputki (*Heracleum persicum* Fischer),
armenianjättiputki (*Heracleum sosnowskyi* Mandenova),
intianpikkumangusti (*Herpestes javanicus* É. Geoffroy Saint-Hilaire, 1818),
sumasammakonputki (*Hydrocotyle ranunculoides* L. f.),
afrikanvesihäntä (*Lagarosiphon major* (Ridley) Moss),
härkäsammakko (*Lithobates (Rana) catesbeianus* Shaw, 1802),
lauttarusolehti (*Ludwigia grandiflora* (Michx.) Greuter & Burdet),
loikorusolehti (*Ludwigia peploides* (Kunth) P.H. Raven),
keltamajavankaali (*Lysichiton americanus* Hultén & H. St. John),
kiinanmuntjakki (*Muntiacus reevesii* Ogilby, 1839),
nutria (*Myocastor coypus* Molina, 1782),
isoärviä (*Myriophyllum aquaticum* (Vell.) Verdc.),
koati (*Nasua nasua* Linnaeus, 1766),
amerikankääpiörapu (*Orconectes limosus* Rafinesque, 1817),
viriilirapu, amerikkalaisperäinen *Orconectes virilis* -rapu (*Orconectes virilis* Hagen, 1870),
kuparisorsa (*Oxyura jamaicensis* Gmelin, 1789),
täplärapu (*Pacifastacus leniusculus* Dana, 1852),
piinahelmikki (*Parthenium hysterophorus* L.),
rohmutokko (*Perccottus glenii* Dybowski, 1877),
raastotatar (*Persicaria perfoliata* (L.) H. Gross (*Polygonum perfoliatum* L.)),
punarapu (punainen suorapu) (*Procambarus clarkii* Girard, 1852),
marmorirapu (*Procambarus* sp.),
pesukarhu (*Procyon lotor* Linnaeus, 1758),
sahaspora (*Pseudorasbora parva* Temminck & Schlegel, 1846),
purppurakudzu (kudzupapu) (*Pueraria montana* (Lour.) Merr. var. *lobata* (Willd.) Sanjappa & Predeep (*Pueraria lobata* (Willd.) Ohwi)),
harmaaorava (*Sciurus carolinensis* Gmelin, 1788),
iso-orava (*Sciurus niger* Linnaeus, 1758),
siperianmaaorava (*Tamias sibiricus* Laxmann, 1769),
pyhäiibis (*Threskiornis aethiopicus* Latham, 1790),
punakorvakilpikonna (*Trachemys scripta* Schoepff, 1792),
aasianherhiläinen (*Vespa velutina nigrithorax* de Buysson, 1905)

I Analyysi unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tahattoman tuonnin ja leviämisen väylistä

1. Lajien luokittelu niiden elinympäristön ja leviämistäylien mukaan

Tässä selvityksessä tavoitteena oli laatia analyysi EU:n vieraslajiasetuksen mukaisesti EU:n vieraslajiluettelon 37 lajia koskevista tahattomista leviämistäylyistä. Analyysin toteuttamiseksi vieraslajit on luokiteltu elinympäristön suhteen sekä leviämistäylien ja -tapojen mukaan. Luokittelun avulla voidaan nähdä, mitä leviämistäylyä pitkin saapuu eniten EU-luettelon haitallisia vieraslajeja Suomeen ja mitä väyliä pitkin lajit leviävät Suomessa eli mihin väyliin toimenpiteet tulisi keskittää. Luokittelussa käytetään EU:n komission hyväksymää European Alien Species Network (EASIN) – luokittelua.

EASIN-luokittelu, jota on käytetty myös tämän selvityksen luokittelupohjana:

- **ELINYMPÄRISTÖ/ENVIRONMENT (maaympäristö, makeavesi, merivesi, murtovesi/terrestrial, freshwater, marine, brackish)**
- **EPÄPUHTAUS/CONTAMINANT (kontaminoidut tuotteet, pakkausmateriaalit, vesiviljely/trade of contaminated commodities, packaging materials, aquaculture)**
- **VÄYLÄ/CORRIDOR (sisävesikanavat, rautatiet ja tiet/inland canals, railroads and highways)**
- **VEKTORI/STOWAWAY (laivaliikenne, lentoliikenne, maaliikenne/shipping, aviation, land transport)**
- **KARKAAMINEN/ESCAPE**
  - lemmikit, terraario-akvaariolajit/pets, terrarium-aquarium species**
  - eläintarhat, kasvitieteelliset puutarhat/zoos, botanical gardens**
  - kasvatus ja karjanpito/cultivation and livestock**
  - vesiviljely/aquaculture**
  - koristeviljely/ornamental planting**
  - elävien syöttien käyttö/use of live food-bait**
- **EI OLE ARVIOITU/TUNTEMATON/NOT ASSESSED/UNKNOWN**

2. Ensisijaiset väylät Suomeen ja Suomessa (analyysin tulostaulukko raportin lopussa)

Luettelon lajeista 14 on kasveja ja 23 eläimiä. Lajeista 13 elää makeissa vesissä ja niistä kolme lajia tulee toimeen myös murtovedessä tai merivedessä. Kuusi lajeista on maaympäristön kasvilajeja, jotka elävät makeanveden äärellä, tai makeanveden lajeja, joita tavataan myös maaympäristössä (sammakot), ja 17 lajia elää maaympäristössä.

Kaikkien luettelon lajien leviämistavoista ja -väylyistä, sekä tahallisista että tahattomista, tiedetään esimerkkejä muualta maailmasta. Kokonaan tuntemattomaksi tai selvittämättömäksi ei siis jäänyt yhdenkään lajin mahdollinen väylä. Analyysin tulokset on esitelty yksityiskohtaisesti selvityksen lopussa olevassa taulukossa, alla yhteenveto.

2.1. Leviäminen Suomeen

Kontaminoituneen tuotteen mukana leviäminen

Luettelon lajeista 10 lajia (sumasammakonputki, afrikanvesiheinä, lautta- ja loikorusolehti, iso-ärviä, raastotatar, purppurakudzu, piinahelmikki, aasianherhiläinen ja saharasbora) tiedetään leviävän muun koristekasviaineksen, pakkausmateriaalin tai vesiviljeltyjen kalojen mukana eli kuuluvat luokkaan 'leviävät kontaminoituneen tuotteen mukana'.

Kuljetukset

Luettelon lajeista vain kaksi lajia (armenian- ja persianjättiputki) on levinnyt tai leviää maakuljetusten mukana rautateitä tai maanteitä pitkin, ja neljä lajia (villasaksirapu, intianpikkumangusti, pesukarhu, intianvaris) voi tiettävästi levitä laivaliikenteen mukana.

2.2. Leviäminen Suomessa

Karkulaiset

Suurin osa lajeista leviää tai on levinnyt ympäristöön karkaamalla. Karkaamalla leviäviä lajeja on yhteensä 30. Luettelon lajeista 12 lajia, joita hankitaan koristekasveiksi, voi karata puutarhoista, seitsemän lajia lemmikkinä pidosta, viisi lajia (neljä rapulajia ja härkäsammakko) akvaarioista, viisi vesiviljelystä ja neljä tarhoista. Luettelon lajeista viittä lajia käytetään myös elävänä syöttinä, mikä lisää ympäristöön karkaamisen mahdollisuuksia.

II Toimintasuunnitelma koskien unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien tahattoman tuonnin ja leviämisen väyliä

1. Tavoitteet ensisijaisten väylien hallinnassa ja leviämisen estämisessä

1. Karkaamisen estäminen

EU:n luettelon lajien tahattomista leviämistä karkaaminen on tärkein Suomen kannalta, ei vain maailmalla. Karkaamista voi tapahtua silloin, kun lajia pidetään tai kasvatetaan eläin- tai turkistarhassa, lemmikkinä, akvaariossa, pihalammikossa tai puutarhassa. EU:n ja kansallinen vieraslajilainsäädäntö kieltää EU-luettelon lajien maahantuonnin, kasvatuksen, myynnin ja muun hallussapidon sekä ympäristöön päästämisen. Lainsäädännön mukaan kuitenkin ennen EU-asetuksen voimaantuloa hallussa olleet lemmikit omistaja saa pitää niiden eliniän loppuun, kunhan huolehtii, etteivät ne pääse karkaamaan eivätkä lisääntymään.

2. Kontaminoituneen tuotteen mukana leviämisen estäminen

Kontaminoituja tuotteita, joiden mukana EU-luettelon haitallisia lajeja leviää, ovat koristekasvit, vesiviljeltyt kalat ja ravut sekä aasianherhiläinen mahdollisesti pakkausmateriaalin seassa.

Tarkastukset

Riskialttiin aineksen tarkastuksilla voidaan ehkäistä tai vähentää kontaminaation kautta leviävien lajien saapumista maahan. Myyjien/tuotteentoimittajien vastuuta tulee korostaa ja heille tulisi järjestää täsmätiedotusta ja koulutusta haitallisten lajien suhteen.

3. Maaliikenteen mukana leviämisen estäminen

Maantie- ja rautatiekuljetusten mukana leviävien lajien saapumista maahan tai leviämistä maan sisällä on hyvin vaikea valvoa ja torjua liikenteen laajuuden vuoksi. Tähän pitää tietysti pyrkiä,

jos toimenpide priorisoidaan. Priorisointi riippuu lajeista, joita tämän väylän kautta voi Suomeen levitä.

Ajoneuvojen ja junien puhdistukset

Keino hallita maantieliikenteen mukana kulkeutuvia lajeja on renkaiden, pyörien sekä ajoneuvojen ja junien huolellinen peseminen rajoilla, koska siemenet ja kasvin palat voivat levitä etenkin pyöriin ja alustaan takertuneina. Luettelon lajeista kuitenkin vain kahden lajin (armenian- ja persianjättiputki) on todettu leviävän tällä tavalla. Koska nämä lajit ovat levinneet jo laajasti Suomessa, ei maantieliikenteen tai rautatieliikenteen pyörien tai alustojen pesua katsota kustannustehokkaaksi enää tässä vaiheessa. Em. lajien pääasiallinen leviämistäväylä on karkulaisuus puutarhoista.

4. Laivaliikenteen mukana leviämisen estäminen

Laivaliikenne kuljettaa vieraslajeja painolastivesitankeissa, runkoon kiinnittyneenä sekä rahdin seassa tai muuten salamatkustajina. Luettelon lajeista villasaksiravun, pesukarhun ja intianvariksen tiedetään leviävän laivaliikenteen mukana. Vesieliöt, kuten villasaksirapu todennäköisimmin, leviävät tahattomasti painolastivesitankeissa; vesi otetaan laivaan Pohjanmeren satamasta ja veden tyhjentämisen yhteydessä jossain Suomen satamassa yksilöt pääsevät vapauteen. Pesukarhu, intianpikkumangusti ja intianvaris kulkeutuvat laivojen mukana todennäköisimmin piilottelemalla jossain laivan kannella tavarain tai rakenteiden lomassa.

Painolastivesien käsittely

IMO:n painolastivesiyhteisö sopimuksen vaatima maailman kauppalaivaston tonnistoprosentti tuli täyteen Suomen ratifioitua sopimuksen 8.9.2016. Tämä tarkoittaa sitä, että 12 kk kuluttua, 8.9.2017 sopimus tulee kansainvälisesti voimaan ja vähentää villasaksiravun ja muiden tulevien EU-luettelon vesivieraslajien leviämistä uusille alueille ja Suomeen.

Runkojen puhdistus

Runkojen puhdistusta ei lainsäädäntö tällä hetkellä aluksilta vaadi, vaikkakin kansainvälisiä suosituksia on. Tämän hetken vieraslajiluettelon lajeista yksikään ei tiettävästi leviä runkoon kiinnittyneenä.

Tarkastukset

Laivaan itse siirtyvien lajien kulkeutumisen ehkäisyssä laivassa tehtävät tarkastukset lienevät ainoa mahdollinen torjuntatoimi ao. väylän osalta.

2. Ensisijaiset toimenpiteet

1. Käynnistetään kohdennettu kansalaisvalistus ja yleinen tiedotus

a. Tiedotetaan lajeista, joita lainsäädäntö koskee

- kohdistetaan kansalaisille, jotta he tietäisivät EU-asetuksesta, sitä toimeenpanevasta Suomen vieraslajilaista sekä lajeista, joita nämä koskevat. Tällä voitaisiin pitkälle ehkäistä luettelon lajien tahallinen ja tahaton myynti, ostos ja kasvatust sekä karkaaminen ympäristöön

b. Nimetään tiedotusvastaava vastaamaan kansallisen tiedotuksen koordinaatiosta

c. Käynnistetään tiedotuskampanjoita

- puutarhajätteen oikeaan käsittelyyn ja tuhoamiseen, joilla osaltaan estettäisiin koristekasvilajien leviäminen ympäristöön,

- vastuulliseen lemmikkien pitämiseen, jolla estettäisiin niiden karkaaminen ympäristöön,

- ulkomaisille virkistyskalastajille, etteivät he toisi vieraslajeja elävinä syötteinä Suomeen.

Vastuu- ja yhteistyötahot: MMM, YM, Luke, Syke, ELY-keskukset, kunnat, Luomus, harrastajayhdistykset, yritykset

Aikataulu: jatkuva, viimeistään 2019

2. Käynnistetään kohdennettu tiedotus kontaminoituun kasviainekseen liittyen

Käynnistetään kohdennettu tiedotus liittyen kontaminoituun kasvi- ja maa-ainekseen, mm. järjestämällä tiedotuskampanjoita ja koulutuspäiviä.

Vastuu- ja yhteistyötahot: ELY-keskukset, kunnat, yritykset, taimi- ja kasvitarhatuottajajärjestöt

Aikataulu: jatkuva, viimeistään 2019

3. Toimeenpannaan liikenteeseen kohdistuvat toimenpiteet

Toimeenpannaan liikenteeseen kohdistuvat toimenpiteet IMO:n painolastivesiyleissopimuksen velvoitteiden lisäksi.

Vastuu- ja yhteistyötahot: LVM, Trafi

Aikataulu: jatkuva, viimeistään 2019

EU:n vieraslajiluettelon haitallisten vieraslajien leviämisyvät sekä ensisijaiset torjuntatoimenpiteet.

Laji	Elinympäristö	Miten laji leviää					Pärjääkö Suomessa Ilmaston lämmitessä monet lajit voivat pärjätä entistä paremmin	Priorisoitu toimenpide
		Tartunta	Väylä	Vektori	Karkaaminen	Muuta leviämisestä		
karheaviuhkalehti	makeavesi				koristekasvi	Kasvin palat voivat helposti levitä virtaavien vesien ja tulvien avulla kauaskin.	Suomessa akvaariokasvina. Voisi mahdollisesti tulla toimeen eteläisimmän Suomen vaka- ja virtavesissä.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja -myyjille
kellusvesihasintti	makeavesi				koristekasvi	Leviää ihmisten viemänä uusiin paikkoihin ja muun materiaalin mukana, lisäksi käytetään pakkausmateriaalina	Suomessa akvaariokasvina. Ei luultavasti pärjäisi Suomen ilmastossa lammikoissa.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja -myyjille
sumasammakonputki (<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>)	makeavesi	kontaminoitujen tuotteiden mukana			koristekasvi	Voi levitä myös muiden myytävien koristekasvien mukana kasvin paloista. Kasvin palat voivat helposti levitä virtaavien vesien ja tulvien avulla kauaskin.	Kasvatetaan Ruotsissa. Voisi pärjätä ehkä Etelä-Suomen ilmastossakin.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja -myyjille ja puutarha/koristekasvitoimijoille
afrikanvesihäntä	makeavesi	kontaminoitujen tuotteiden mukana			koristekasvi	Voi levitä myös muiden puutarhalampiin myytävien koristekasvien mukana kasvin paloista ja huviveneiden mukana.	Suomessa akvaariokasvina. Voisi pärjätä ehkä Etelä-Suomen ilmastossa.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja -myyjille ja puutarha/koristekasvitoimijoille
lauttarusolehti	maaympäristö, makeavesi	kontaminoitujen tuotteiden mukana			koristekasvi	Voi levitä muiden myytävien koristekasvien mukana kasvin paloista. Voi teoreettisesti levitä Suomeen sen lähimmästä esiintymästä Saksassa mutta se on hyvin epätodennäköistä. Sekä kasvin palat että hedelmät, jotka säilyvät pitkään elinkykyisinä voivat helposti levitä virtaavien vesien avulla kauaskin.	Voisi pärjätä ehkä Etelä-Suomen ilmastossa.	Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille
loikorusolehti	maaympäristö, makeavesi	kontaminoitujen tuotteiden mukana			koristekasvi	Voi levitä muiden myytävien koristekasvien mukana kasvin paloista. Voi levitä Suomeen sen lähimmästä esiintymästä Saksassa. Sekä kasvin palat että hedelmät, jotka säilyvät pitkään elinkykyisinä voivat helposti levitä virtaavien vesien avulla kauaskin.	Voisi pärjätä ehkä Etelä-Suomen ilmastossa.	Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille
keltamajavankaali	maaympäristö, makeavesi				koristekasvi	Leviää helposti siemenistä virtaavan veden ja tulvien avulla	Esiintyy Suomessa noin 10 paikassa, nopea leviämään sopivalla paikalla.	Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille
isoärviä	makeavesi	kontaminoitujen tuotteiden mukana			koristekasvi	Voi levitä myös muiden puutarhalampiin myytävien koristekasvien mukana verson paloista. Leviää myös takertuneena vesikulkuneuvoihin ja kalastusvälineisiin. Kasvin palat voivat helposti levitä virtaavien vesien ja tulvien avulla kauaskin.	Kasvatetaan Ruotsissa. Ei luultavasti pärjäisi Suomen ilmastossa, korkeintaan Etelä-Suomessa.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja -myyjille ja puutarhakasvitoimijoille
raastotatar	maaympäristö	kontaminoitujen tuotteiden mukana				Voi levitä muiden kasvien myynnin mukana.	Ei Euroopassa.	Ei priorisoitua toimenpidettä. Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille

pilvisutilatva	maaympäristö				koristekasvi	Siemenet leviävät tuulen mukana.	Pärjäisi luultavasti Suomessa, ainakin etelässä. Allergisoiva kasvi.	Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille
persianjättiputki	maaympäristö		rautatiet ja tiet	maakuljetukset	koristekasvi	Siemenet leviävät myös puutarhajätteiden, tuulen ja virtavesien mukana.	Vakiintunut populaatio Suomessa.	Torjunta Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille
armenianjättiputki	maaympäristö		rautatiet ja tiet	maakuljetukset	koristekasvi	Siemenet leviävät myös puutarhajätteiden, tuulen ja virtavesien mukana.	Vakiintunut populaatio Suomessa.	Torjunta Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille
purppurakudzu	maaympäristö	kontaminoitujen tuotteiden mukana			koristekasvi	Siemenet voivat levitä maa-aineksen ja eläinten mukana	Kasvatetaan Ruotsissa ja Suomessa. Ei todennäköisesti pärjäisi Suomessa luonnossa, nyt huonekasvina.	Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille
piinahelmikki	maaympäristö	kontaminoitujen tuotteiden mukana				Siemeniä levinnyt muiden siementen seassa. Leviää myös tuulen, virtavesien, lintujen ja ajoneuvojen mukana.	Ei pärjäisi Suomessa. Voimakkaasti allergisoiva.	Ei priorisoitua toimenpiddettä. Valistus/tiedotus puutarha/koristekasvitoimijoille
intianpikkumangusti	maaympäristö			laivaliikenne		Viety ainakin Adrianmeren saarille torjumaan sarvikyitä. Levinnyt myös tahattomasti laivojen mukana.	Mahdollisesti Etelä-Suomessa.	Ei priorisoitua toimenpiddettä.
härkäsammakko	maaympäristö, makeavesi				akvaariolaji		Suomessa lemmikkinä, ei pärjäisi todennäköisesti Suomen talvista	Valistus/tiedotus lemmikkiharrastajille ja –myyjille
kiinanmuntjakki	maaympäristö						Ei tahatonta väylää Suomeen. Ei todennäköisesti menestyisi Suomen ilmasto-oloissa.	Ei priorisoitua toimenpiddettä.
nutria	maaympäristö, makeavesi				kasvatus, voi karata tarhoilta	Nykyisin ei tarhata Suomessa, tuskin leviää omin avuin tänne. Luonnossa olleet yksilöt hävinneet.	Ei kestä kovia talvia.	Valistus/tiedotus tarhaille, estettävä maahan-tuonti
koati eli nenäkarhu	maaympäristö				lemmikki	Mallorcan yksilöiden alkuperä hylätyt lemmikit	Lähimmillään Mallorcalla. Ei todennäköisesti menestyisi Suomen ilmasto-oloissa.	Ei priorisoitua toimenpiddettä. Valistus/tiedotus lemmikkiharrastajille ja –myyjille
pesukarhu eli supi	maaympäristö			laivaliikenne	kasvatus: voi karata tarhoilta, eläintarhat, lemmikki	Saksassa vapautettu ja karannut eläin- ja turkistarhoilta muutamia yksilöitä, joista nykyinen valtava supikanta on lähtöisin. Tuotu myös lemmikiksi moniin maihin, leviää myös laivojen salamatkustajana.	Useissa Euroopan maissa lemmikkinä, ei tiettävästi ole Suomessa lemmikkinä. Ruotsissa ja Tanskassa lähimmät lisääntyvät luonnonkannat. Eläintarhoissa, myös Korkeasaarella. Pärjäisi Suomessa luonnossa, ainakin Etelässä, jos talvet ovat leutoja. Selviää hyvin myös kaupungeissa. Ilmastonmuutos auttaa.	Valistus/tiedotus lemmikkiharrastajille ja –myyjille, myös eläintarhoille.
harmaaorava	maaympäristö				lemmikki	Harmaaorava tuotiin Eurooppaan alun perin vapautettavaksi puistoihin. Nykyisin levinneisyys luonnossa Iso-Britannia, Irlanti, Italia.	Voisi menestyä Suomen ilmastossa, mutta ei ole todennäköistä leviämisreittiä Suomeen.	Valistus/tiedotus lemmikkiharrastajille ja –myyjille
iso-orava	maaympäristö				lemmikki	Euroopassa ei luonnonpopulaatiota.	Ei todennäköisesti menestyisi Suomen ilmasto-	Valistus/tiedotus lemmikkiharrastajille ja –

							oloissa.	myyjille
siperianmaaorava	maaympäristö				lemmikki	Karanneet lemmikit muodostaneet Euroopassa useita villintyneitä populaatioita, yleensä kaupungeissa. Ei todennäköisesti leviä omin avuin Suomeen. Lähin luonnonpopulaatio Venäjällä Vienanjoella.	Kasvatettu Suomessa lemmikiksi, pärjäisi myös luonnossa.	Valistus/tiedotus lemmikiharrastajille, kasvattajille ja –myyjille
oliiviselkäorava	maaympäristö				lemmikki	Tuotiin Eurooppaan alun perin koristeeksi puutarhoihin, eläintarhoihin ja lemmikiksi 1960- ja 1970-luvuilla. Nykyisin luonnonpopulaatiot Ranskassa, Hollannissa ja Italiassa.	Ei tiettävästi Suomessa lemmikkinä. Ollut myynnissä mm. Tanskassa ja Ruotsissa. Ei todennäköisesti menestyisi Suomen ilmasto-oloissa.	Valistus/tiedotus lemmikiharrastajille ja –myyjille
punakorvakilpikonna	makeavesi				lemmikki		Ei selviä Suomen talvista.	Valistus/tiedotus lemmikiharrastajille ja –myyjille
aasianherhiläinen	maaympäristö	kontaminoitujen tuotteiden mukana				Todennäköisin leviämistapa tahattomasti kansainvälisen kauppatavaran ja pakkausmateriaalin mukana	Ei pärjäisi Suomen ilmastossa.	Ei priorisoitua toimenpidettä
intianvaris	maaympäristö			laivaliikenne	muu: istutukset		Ei pärjäisi Suomessa, tropiikin asukas.	Ei priorisoitua toimenpidettä
kuparisorsa	makeavesi, maaympäristö				kasvatus: voi karata tarhoilta.	Tarhalintuja, karkaavat tarhoista ympäristöön. Voi harhautua Suomeen muista Euroopan maista, mm. Ruotsissa sitä tavataan säännöllisesti.	Tavattu Suomessa satunnaisesti, ei kuitenkaan vuoden 2011 jälkeen. Olosuhteet voivat kuitenkin olla sille sopivat.	Ei priorisoitua toimenpidettä Valistus, jotta ei tuotaisi tarhoihin.
pyhäiibis	maaympäristö				voi karata eläintarhoilta	Tarhalintuja, karkaavat tarhoista ympäristöön.	Tuskin pärjäisi Suomessa, kotoisin Afrikasta.	Ei priorisoitua toimenpidettä
villasaksirapu	merivesi, murtovesi, makeavesi		sisävesivesikanavat	laivaliikenne		Leviää myös vaeltamalla eteläiseltä Itämereltä.	Löytyy Suomessa harvakseltaan vuosittain Itämerestä ja sisävesistäkin. Ei pysty meillä lisääntymään.	Ei priorisoitua toimenpidettä, tiedotus kansalaisille ettei verkoista tullut rapua pidä laittaa takaisin mereen
amerikankääpiörapu	makeavesi				akvaariolaji, vesiviljely, elävänä syöttinä käyttäminen		Esiintyy Liettuassa ja Venäjän Kaliningradissa lähimmillään.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja –myyjille
täplärapu	makeavesi, murtovesi				vesiviljely		Esiintyy Suomessa yli 500 vesistöissä.	Valistus/tiedotus ravustajille
amerikkalaisperäinen <i>Orconectes virilis</i> -rapu	makeavesi				akvaariolaji, vesiviljely, elävänä syöttinä käyttäminen		Esiintyy Ranskassa ja Iso-Britanniassa. Pärjäisi myös Suomessa.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja –myyjille
punarapu	makeavesi				akvaariolaji, vesiviljely, elävänä syöttinä käyttäminen		Lähimmillään Tanskassa. Suomessa akvaarioissa. Pärjäisi myös Suomessa.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja –myyjille
marmorirapu	makeavesi				akvaariolaji, vesiviljely, elävänä syöttinä käyttäminen		Saksassa, Hollannissa, Iso-Britanniassa. Suomessa vain akvaarioissa mutta pärjäisi luultavasti myös luonnossa.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja –myyjille

sahasbora	makeavesi	vesiviljelyn mukana			elävänä syöttinä käyttäminen	Tuotu myös lammikkokalaksi.	Esiintyy Liettuassa, Puolasassa ja Tanskassa jo. Suomesta ei vielä havaintoja mutta pärjäisi Suomessa kyllä.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja -myyjille
rohmutokko	makeavesi, murtovesi						Esiintyy jo Itäisellä Suomenlahdella muttei ole meille vielä levinnyt. Varmaan vain ajan kysymys. Pärjäisi myös Suomessa.	Valistus/tiedotus akvaarioharrastajille ja -myyjille